

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	8762
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	1043
Ημερομ. Κατάθεσης:	30/9/2026

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς

Την Υπουργό Πολιτισμού

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: Εκατομμύρια ευρώ δημόσιας και ευρωπαϊκής χρηματοδότησης στα πωλητήρια του ΟΔΑΠ πριν από την παραχώρηση της εμπορικής τους εκμετάλλευσης σε ιδιώτη

Η εκμίσθωση 27 πωλητηρίων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), μεταξύ των οποίων πωλητήρια σε ορισμένους από τους πλέον εμβληματικούς και επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της χώρας, εγείρει σειρά σοβαρών ζητημάτων που χρήζουν πλήρους διερεύνησης.

Χρήζει διερεύνησης το γεγονός ότι για ένα ενιαίο αντικείμενο 27 πωλητηρίων υποβλήθηκε τελικώς μία και μοναδική προσφορά, σε έναν διαγωνισμό με ένα ιδιαίτερα σύνθετο σύνολο σωρευτικών προϋποθέσεων συμμετοχής.

Χρήζει οικονομικής διερεύνησης το κατά πόσο το εγγυημένο μίσθωμα των 50.600 ευρώ μηνιαίως για το σύνολο των 27 πωλητηρίων, πλέον ποσοστού 2% επί των μηνιαίων εσόδων, ανταποκρίνεται στην πραγματική εμπορική αξία ενός δικτύου που περιλαμβάνει πωλητήρια κορυφαίων αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, ιδίως μετά τις σημαντικές δημόσιες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν για την κατασκευή, ανακαίνιση και τον εξοπλισμό τους.

Χρήζει, επίσης, ουσιαστικής τεκμηρίωσης η ίδια η επιλογή παραχώρησης της εμπορικής λειτουργίας των πωλητηρίων σε ιδιωτικό οικονομικό φορέα: ποια οικονομική ανάλυση κατέδειξε ότι η πολυετής εκμίσθωση είναι περισσότερο επωφελής για τον ΟΔΑΠ από την απευθείας λειτουργία και ανάπτυξη των πωλητηρίων από τον ίδιο ή μέσω των δημόσιων οργανωτικών σχημάτων που έχουν δημιουργηθεί για τη διαχείριση και ανάπτυξη των πολιτιστικών πόρων.

Τα παραπάνω αποτελούν αυτοτελή και σοβαρά αντικείμενα κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Υφίσταται όμως ένα ακόμη θεμελιώδες ζήτημα: με ποια πραγματικά δεδομένα ζητήθηκε, εγκρίθηκε, τροποποιήθηκε και εκταμιεύθηκε χρηματοδότηση εκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την κατασκευή και αναβάθμιση των συγκεκριμένων δημόσιων εμπορικών υποδομών, όταν η εκμετάλλευσή τους οδηγήθηκε στη συνέχεια σε ιδιώτη.

Στο πλαίσιο της Δράσης 16536 «Αναβάθμιση καταστημάτων & προϊόντων του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων» χρηματοδοτήθηκαν, μεταξύ άλλων, δύο μεγάλα έργα που αφορούν άμεσα το δίκτυο πωλητηρίων του ΟΔΑΠ:

- το έργο «Κατασκευή και εξοπλισμός νέων Πωλητηρίων του ΟΔΑΠ», ΟΠΣ ΤΑ 5161064, συνολικού προϋπολογισμού εκατομμυρίων ευρώ και με σημαντική χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης,
- και το έργο «Αναβάθμιση υποδομών και εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού 25 Πωλητηρίων του ΟΔΑΠ», ΟΠΣ ΤΑ 5158855, δημόσιας δαπάνης 3.720.946 ευρώ, χρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Ανάκαμψης και εθνικούς δημόσιους πόρους.

Με δηλωμένο σκοπό την "επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου για την ενίσχυση των πωλήσεων και την αύξηση των εσόδων του ίδιου του ΟΔΑΠ" ζητήθηκαν επενδύσεις ευρωπαϊκού και εθνικού δημόσιου χρήματος μέσω των οποίων δημιουργήθηκε, αναβαθμίστηκε και εξοπλίστηκε εμπορική υποδομή του ΟΔΑΠ, μέρος της οποίας περιλήφθηκε στη συνέχεια στην ενιαία εκμίσθωση των 27 πωλητηρίων.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά εν προκειμένω ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάστηκε το μοντέλο λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων υποδομών στον φάκελο του Ταμείου Ανάκαμψης:

Στην αρχική ένταξη του έργου ΟΠΣ ΤΑ 5158855, αλλά και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, το έργο αφορά πωλητήρια του ΟΔΑΠ και χαρακτηρίζεται «πλην Κρατικής Ενίσχυσης».

Μάλιστα, στις 10.03.2026 υποβλήθηκε μέσω ΟΠΣ ΤΑ νέο τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο του έργου, κατόπιν του υπ' αριθ. ΟΔΑΠ/ΓΔ/ΔΜΕΑΑΠ/4716/04.03.2026 αιτήματος του ΟΔΑΠ, το οποίο συνοδεύονταν από σχετικά έγγραφα και αξιολογήθηκε από την ΕΥΣΤΑ. Το έργο εξακολούθησε να χαρακτηρίζεται «πλην Κρατικής Ενίσχυσης».

Στο σημείο αυτό αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα η από 25.09.2026 επίσημη απάντηση του ΟΔΑΠ επί της υπ' αριθ. 7955/31.08.2026 Ερώτησης βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ–ΠΣ, με θέμα «Εξωτερικές αναθέσεις πάγιων υπηρεσιών του ΟΔΑΠ και Hellenic Heritage A.E. – ποιος κάνει τι και με ποιο κόστος;».

Στην απάντηση αυτή ο ίδιος ο ΟΔΑΠ, αιτιολογώντας γιατί δεν ήταν δυνατή η κάλυψη αναγκών υποστήριξης των πωλητηρίων με προσωπικό ΙΔΟΧ, επικαλείται ρητά το γεγονός ότι τα πωλητήρια «θα παραχωρηθούν προς μίσθωση», καθώς μετά την ανάληψη της λειτουργίας τους από τον ανάδοχο της σχετικής διαδικασίας δεν θα ήταν δυνατή η λύση των συμβάσεων του προσωπικού αυτού.

Η επίσημη αυτή παραδοχή είναι εξαιρετικά σημαντική. Καταδεικνύει ότι η εκμίσθωση των πωλητηρίων δεν αποτελούσε μια αόριστη μελλοντική δυνατότητα, αλλά είχε αποκτήσει τέτοιο βαθμό συγκεκριμενοποίησης ώστε να επηρεάζει τον διοικητικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΟΔΑΠ και τις επιλογές του ως προς τη στελέχωση των πωλητηρίων.

Επιπλέον, στις 28.08.2026, όταν η διαδικασία εκμίσθωσης των 27 πωλητηρίων είχε ήδη δρομολογηθεί, η επίσημη βάση του «Ελλάδα 2.0» καταγράφει πράξη τροποποιήσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού στην οποία περιλαμβάνεται ρητά το έργο MIS 5158855.

Ανακύπτει επομένως ένα συγκεκριμένο και κρίσιμο ζήτημα:

Πότε ακριβώς ενημερώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης ότι η εμπορική λειτουργία πωλητηρίων που κατασκευάζονταν, ανακαινίζονταν και εξοπλίζονταν με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και εθνικούς δημόσιους πόρους επρόκειτο να παραχωρηθεί μέσω πολυετούς μίσθωσης σε ιδιωτικό οικονομικό φορέα;

Και, συνακόλουθα: Είχε η αρμόδια αρχή που ενέκρινε, τροποποιούσε και παρακολουθούσε τη χρηματοδότηση πλήρη γνώση του πραγματικού σχεδιασμού για την τελική οικονομική εκμετάλλευση των υποδομών αυτών;

Το ερώτημα δεν είναι τυπικό. Αφορά την πληρότητα και ακρίβεια των στοιχείων βάσει των οποίων εγκρίθηκε και διατηρήθηκε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ελληνικού Δημοσίου, την αξιολόγηση περί κρατικών ενισχύσεων και, τελικά, τη διασφάλιση ότι η οικονομική αξία που δημιουργήθηκε με χρήματα του Ευρωπαϊκού και του Έλληνα φορολογούμενου δεν μεταφέρθηκε χωρίς αντίστοιχο οικονομικό αντάλλαγμα προς όφελος ιδιωτικού οικονομικού φορέα.

Δεδομένου ότι:

- I. Σημαντικοί πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του ΟΔΑΠ διατέθηκαν για την κατασκευή και αναβάθμιση του δικτύου πωλητηρίων,
- II. Ο δηλωμένος σκοπός των σχετικών επενδύσεων συνδεόταν με την αύξηση των πωλήσεων και των εσόδων του ΟΔΑΠ,
- III. Μέρος των χρηματοδοτούμενων υποδομών περιλήφθηκε στη συνέχεια στην ενιαία εκμίσθωση των 27 πωλητηρίων,
- IV. Ο ίδιος ο ΟΔΑΠ έχει επιβεβαιώσει εγγράφως ότι η μελλοντική εκμίσθωση λαμβανόταν ήδη υπόψη στον επιχειρησιακό σχεδιασμό και στις αποφάσεις στελέχωσης,
- V. Στις 10.03.2026 υποβλήθηκε νέο τροποποιημένο ΤΔΕ του έργου MIS 5158855, το οποίο εξακολουθούσε να χαρακτηρίζεται «πλην Κρατικής Ενίσχυσης»,
- VI. Και στις 28.08.2026 το MIS 5158855 περιλαμβάνεται εκ νέου σε πράξη τροποποιήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Πότε ακριβώς και με ποια απόφαση αποφασίστηκε ή εγκρίθηκε για πρώτη φορά ότι η εμπορική λειτουργία των πωλητηρίων του ΟΔΑΠ θα εκμισθωθεί σε ιδιωτικό οικονομικό φορέα;
2. Πότε ακριβώς και με ποιο έγγραφο γνωστοποιήθηκε για πρώτη φορά στην ΕΥΣΤΑ ο σχεδιασμός της εκμίσθωσης; Ενημερώθηκε η ΕΥΣΤΑ πριν από την έγκριση οποιασδήποτε τροποποίησης των χρηματοδοτούμενων έργων ότι μέρος των υποδομών επρόκειτο να αποτελέσει αντικείμενο ιδιωτικής εμπορικής εκμετάλλευσης;
3. Εάν ο προαναφερόμενος σχεδιασμός δεν γνωστοποιήθηκε, με ποια νομική και διοικητική αιτιολογία κρίθηκε ότι η μεταβολή του τρόπου οικονομικής λειτουργίας και εκμετάλλευσης των χρηματοδοτούμενων υποδομών δεν αποτελούσε ουσιώδη πληροφορία για την αξιολόγηση και παρακολούθηση της χρηματοδότησης;
4. Επανεξετάστηκε, μετά τη δρομολόγηση της εκμίσθωσης, ο χαρακτηρισμός του έργου ως «πλην Κρατικής Ενίσχυσης», λαμβανομένης υπόψη της εμπορικής εκμετάλλευσης των χρηματοδοτημένων υποδομών από ιδιωτικό οικονομικό φορέα; Εάν ναι, τότε, από ποιο όργανο και με ποιο αποτέλεσμα;
5. Ποιο είναι το ακριβές συνολικό ποσό πόρων του ΤΑΑ, του ΠΔΕ, ίδιων πόρων του ΟΔΑΠ και κάθε άλλης δημόσιας ή ευρωπαϊκής χρηματοδότησης που επενδύθηκε σε καθένα από τα πωλητήρια που συμπεριλήφθηκαν στην εκμίσθωση των 27;

6. Με ποιον τρόπο συνυπολογίστηκε στις εκτιμήσεις μισθωτικής αξίας η αξία των κατασκευών, ανακαινίσεων, εξοπλισμού και λοιπών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν με δημόσιους και ευρωπαϊκούς πόρους πριν από την παράδοση των πωλητηρίων στον ιδιώτη;
7. Υπήρξε οικονομική μελέτη που συνέκρινε τα αναμενόμενα έσοδα του ΟΔΑΠ από την απευθείας λειτουργία των νέων και αναβαθμισμένων πωλητηρίων με τα έσοδα από την εκμίσθωσή τους; Εάν ναι, τότε εκπονήθηκε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή:

1. Το σύνολο των αρχικών και τροποποιημένων Τεχνικών Δελτίων των έργων ΟΠΣ ΤΑ 5158855 και 5161064.
2. Το υπ' αριθ. ΟΔΑΠ/ΓΔ/ΔΜΕΑΑΠ/4716/04.03.2026 αίτημα του ΟΔΑΠ, με το σύνολο των συνημμένων του.
3. Το πλήρες ΤΔΕ που υποβλήθηκε μέσω ΟΠΣ ΤΑ στις 10.03.2026.
4. Το αντίστοιχο έντυπο Δ1_Ε10 – Λίστα Εξέτασης Αιτήματος Τροποποίησης Απόφασης Ένταξης και κάθε άλλο έγγραφο αξιολόγησης της ΕΥΣΤΑ.
5. Το σύνολο των εγγράφων που αφορούν το MIS 5158855 και συνδέονται με την πράξη τροποποιήσεων της 28.08.2026, συμπεριλαμβανομένων κάθε αιτήματος τροποποίησης, ΤΔΕ, αξιολόγησης και συνοδευτικού εγγράφου.
6. Κάθε έγγραφο, γνωμοδότηση, checklist ή άλλη αξιολόγηση σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων κρατικών ενισχύσεων στα συγκεκριμένα έργα πριν και μετά τη δρομολόγηση της εκμίσθωσης.
7. Κάθε αλληλογραφία μεταξύ ΟΔΑΠ, Υπουργείου Πολιτισμού, ΕΥΣΤΑ και άλλης αρμόδιας αρχής σχετικά με την εκμίσθωση, την ιδιωτική εμπορική λειτουργία ή τη μεταβολή του φορέα οικονομικής εκμετάλλευσης των χρηματοδοτούμενων πωλητηρίων.
8. Τις πλήρεις εκτιμήσεις μισθωτικής αξίας που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό του ελάχιστου μισθώματος, καθώς και τα στοιχεία επισκεψιμότητας, πωλήσεων, συγκριτικών μισθωμάτων και δημόσιων επενδύσεων που ελήφθησαν υπόψη.

9. Αναλυτικό πίνακα ανά πωλητήριο από τα 27, με τις δαπάνες κατασκευής, ανακαίνισης, εξοπλισμού και διαμόρφωσης από το 2021 έως την παράδοσή του στον μισθωτή και την πηγή χρηματοδότησης κάθε δαπάνης.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ακριώτου Θεοδώρα

Παππάς Νίκος

Δούρου Ρένα

Αμανατίδης Ιωάννης

Ακρίτα Έλενα

Γιαννούλης Χρήστος

Καριπίδης Ιωάννης

Παπαηλιού Γιώργος